

jsou domácí vývozní produkty, a použijeme-li (neradí) mediální a politické dikce, jak jsme konkurenceschopní. Odpověď, která nemůže v tomto sdělení překročit oblast pocitů a dojmů. Některé dojmy lze i zobecnit a zableskly se v kongresovém dění. Česká věda této oblasti má k dispozici a dovede využívat nástroje a experimentální zařízení, jež odpovídají náročným požadavkům. Příkladem budiž analytika fytohormonů, kde patříme k evropské špičce. Fytohormony dovedeme nejen analyzovat, ale ve studiu fyziologických účinků auxinu a cytokininů vznikly na Ústavu experimentální botaniky Akademie věd v Praze a Olomouci a rovněž na univerzitách v Brně, zde i ve spojení se Středoevropským technologickým institutem (CEITEC), a v Olomouci, významné školy s rozsáhlými světovými styky. Díky Biofyzikálnímu ústavu AV ČR, v. v. i., v Brně vynikáme v epigenetických studiích. Na exportní úrovni se pěstuje dlouhodobě fotosyntéza, na Jihočeské univerzitě a na pracovišti Biologického centra AV ČR, v. v. i., v Českých Budějovicích. Jižní Čechy přispívají nejenom k poznání mechanismů fotosyntézy, na třeboňském pracovišti Mikrobiologického ústavu AV ČR, v. v. i., nabízejí také praktické využití v pěstování řas. Dobrý zvuk má reprodukční biologie soustředěná na fyziologii pylu a pionýrské studie exocystu (tvorba membrán a vnitrobuněčná sekrece) patří rovněž k výzumnému artiklu. Adekvátní odpovědi na výzvu doby, změny klimatu, jsou velkoryse zajištěné a již dlouhodobě vedené projekty Ústavu výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i. V příkladech nebudeme pokračovat. Závěrem snad obecná i účastníci ověřitelná

3 Drobná brukvovitá rostlina huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*) se stala univerzálním modelem molekulárních biologů a genetiků. Foto J. Fíla

okolnost, že programově silná místa kongresu představovala témata, kde domácí reprezentanti vědecky prosperující oblasti přizvali své zahraniční partnery.

Česká věda na kongresu intelektuálně obstála. Jak dopadli čeští organizátoři, lidé a instituce, v jejichž gesci vše probíhalo? Prezidentské funkce kongresu naplnily dvě osobnosti domácí rostlinné biologie – prof. Jana Albrechtová z Univerzity Karlo-

vy a Botanického ústavu AV ČR, též dlouholetá předsedkyně ČSEBR, a prof. Jiří Šantrůček z Jihočeské univerzity a Ústavu molekulární biologie rostlin BC AV ČR. Nikoli čestné, ale tvrdě odpracované funkce naplněné jednáním s evropskými partnery, podílem na skladbě programu i osobní odpovědností za to dvanáctimilionové monstrem jako celek. Uspěli a patří jim poděkování české obce rostlinných biologů. Visačku kvality zaslouží také Česká společnost experimentální biologie rostlin jako partnerka i aktivní členka obou evropských oborových institucí – pořadatelů, FESPB a EPSO. Kongres zúročil okolnost, že je ČSEBR ukotvena svou činností na katedře experimentální biologie rostlin PřF UK, což umožnilo „zaměstnat“ studenty a doktorandy jako asistenty drobných služeb kongresu s pro ně přidanou hodnotou dojmů i poučení.

Po všech v podstatě pozitivních sděleních i trochu popelu. Kongres jistě svým programem připomněl samozřejmou skutečnost, že osud lidstva i planety má zelenou barvu. Očekávali bychom tedy v rámci kongresu široce založené mediální kampaně, podporované osobnostmi vědy i přátelsky nakloněnými politiky. Až na několik přehlédnutelných a přeslechnutelných tiskových zpráv zůstala mediální scéna úhorem. Opakované poučení. Je s podivem, jak se konání tak velkého a tematicky široce pojatého setkání podařilo „utajit“. Nevěděly o něm instituce mimo akademickou sféru, v podstatě ani nejbližší příbuzná – Česká botanická společnost. Příliš kritický závěr narovněme sdělením, že další evropský kongres rostlinných biologů se koná v r. 2018 v Kodani.

Andrej Funk

Zoologické dny 2017. Setkání (nejen) českých zoologů opět v Brně

Konference pořádaná každoročně Ústavem biologie obratlovců AV ČR, v. v. i., a Českou zoologickou společností ve spolupráci s příslušnou fakultou v některém z univerzitních měst se stává natolik oblíbenou a úspěšnou akcí, že téměř pravidelně vykazuje nově rekordní počty účastníků. Stalo se tak i ve dnech 9.–10. února 2017 v prostorách Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně za organizace Ústavem botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty MU a přítomnosti přibližně 550 účastníků (rekordních 518 registrovaných, z toho 273 studentů). Většinu tvořili čeští zoologové, nechybělo však ani více než 50 kolegů ze Slovenska a dalších 6 evropských zemí.

I když byl počet účastníků historicky zatím nejvyšší, oproti loňskému ročníku v Českých Budějovicích mírně ubylo přednášek i vystavených posterů. Podle ohlasů přítomných ale tato konference nenabízí pouze plénum k představení nových vědeckých výsledků, ale má též význam-

nou roli společenskou. Celkem zaznělo 131 přednášek v 19 sekcích a vystaveno bylo 148 posterů. Plenární přednášky se věnovaly přezívání netopýrů navzdory syndromu bílého nosu (Natália Martínková z Ústavu biologie obratlovců AV ČR) a soumraku nosorožců (závažné téma o aktuálním nebývalé kritickém vývoji pytláckých aktivit – Pavla Říhová z České inspekce životního prostředí). Součástí Zoologických dnů byl také předkonferenční workshop zaměřený na vícerozměrné metody v prostředí R.

Do tradiční studentské soutěže, sponzorované časopisy Živa a Vesmír, Nakladatelstvím Academia a Českou společností entomologickou, bylo zařazeno 54 přednášek a 79 posterů. Více než 100 hodnotitelů vybralo následující v kategorii přednášky – Lenka Sentenská (Ústav botaniky a zoologie PřF MU, Brno) a kol.: Jsou samci pavouků opravdu tak necitliví? Smyslový orgán nalezene v kopulačním orgánu pavouka; Patrícia Pečnerová (Swedish Museum of Natu-

ral History, Stockholm) a kol.: The genetic processes leading up to the woolly mammoth's extinction; Ondřej Belfín (Gymnázium Olomouc-Hejčín) a Lucia Turčoková: Variabilita zpěvu a hlasová aktivita lejska malého (*Ficedula parva*). V kategorii posterů – Vojtěch Kubelka (katedra ekologie PřF UK, Praha) a kol.: Global patterns of nest predation among shorebirds; Michal Rindoš (katedra zoologie PřF JU, České Budějovice) a kol. (obdržel rovněž cenu České společnosti entomologické): Out of Africa – alebo ako lišaj pupencový kolonizoval svet; Zuzana Karpecká (katedra zoologie PřF UK) a Robert Černý: Vývojová plasticita a evolvabilita rohovinových struktur v ústech vodních obratlovců.

Cena České společnosti entomologické za přednášku – se stejným počtem hlasů hodnotitelů uspěli jednak Michael Mikát (PřF UK) a Jakub Straka s tématem Hranice eusociality: přebývání dospělých potomků v aktivních hnízdech včely *Ceratina chalybea*; a dále Alena Samková (PřF UK) a kol.: Interakce parazitoid hostitel na příkladu parazitické vosičky *Anaphes flavipes* (velikost těla – fitness – variabilní reprodukční strategie vosičky – populační hustota hostitele).

Sborník abstraktů z tohoto i z předchozích ročníků najdete na webové stránce <http://zoo.ivb.cz/>. Příští Zoologické dny 2018 proběhnou v Praze a bude je hostit Česká zemědělská univerzita.